

Załącznik do uchwały
Nr XXXVII/267/2021
z dnia 29.03.2021r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE RADZIEJOWICE
NA ROK 2021**

Radziejowice
Gmina nie tylko na weekend!

I. WPROWADZENIE

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom. Podobnie jest z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, która wymienia katalog zadań, za których realizację odpowiedzialna staje się gmina. Działania te skupiają się na szeroko rozumianej pomocy osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodziną, jak również profilaktyce kierowanej do różnych grup wiekowych, a w szczególności do dzieci i młodzieży. Program uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Zadania związane z profilaktyką choć są określone w różnych ustawach często są ze sobą powiązane, a do większości z nich są podejmowane zbieżne działania profilaktyczne. Ustawodawca wskazał gminom główne źródło finansowania działań profilaktycznych tj. dochód gminy pochodzący z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych zastrzegając przy tym, że środki te nie mogą być przeznaczane na inne cele. Zaznaczyć należy, że środki z tych opłat, są ściśle powiązane z realizacją gminnego programu i nie mogą być przeznaczone na inne, nie związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii zadania. Zadania przewidziane do realizacji w poniższym programie stanowią kontynuację działalności prowadzonej w latach ubiegłych.

Z punktu widzenia rozmiarów oddziaływania oraz skutków społeczno – ekonomicznych alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie są jednymi z najtrudniejszych do rozwiązania problemami społecznymi w Polsce. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności, a także trudności w zidentyfikowaniu, ujawnieniu problemu i leczeniu uzależnień. Dodatkową trudność stanowi fakt, iż alkohol jest z jednej strony legalnym towarem rynkowym a z drugiej narzędziem powodującym, szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne. W celu uregulowania tego zagadnienia wprowadzona została ustawa z dnia 26 października 1986 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 poz.2277 ze zm.), która nakłada na samorządy gminne zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez wypracowywanie Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Natomiast zgodnie z art. 10 ust 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.). do

zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii. W celu realizacji tych zadań koniecznym jest opracowywanie Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Radziejowice na rok 2021 stanowi więc odpowiedź na oba zapisy ustaw, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w Gminie Radziejowice poprzedzone zostało analizą zidentyfikowanych problemów, na podstawie której określono Cel Główny Programu:

ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe mieszkające i przebywające na terenie Gminy Radziejowice,

wskazano kierunki działań profilaktycznych, terapeutycznych i inwestycyjnych oraz najefektywniejsze ścieżki realizacji przedsięwzięć we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w określonym zakresie. Zaplanowane przedsięwzięcia wynikają z kompleksowego i systematycznego podejścia do problemu uzależnień od napojów alkoholowych, środków psychoaktywnych oraz przemocy związanej z uzależnieniem.

W trakcie opracowywania programu kluczową kwestią było racjonalne określenie zadań i zdefiniowanie adekwatnych wskaźników ich realizacji, które pozwolą w sposób przejrzysty uwidocznić efekty wdrażania programu i będą możliwe do osiągnięcia przez wszystkich jego realizatorów tj. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Jednostki Organizacyjne Gminy Radziejowice m.in. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radziejowicach, Szkoły i Przedszkola z terenu Gminy Radziejowice, Policja, Gminne Centrum Kultury – „Powozownia” w Radziejowicach, Gminna Biblioteka Publiczna w Radziejowicach oraz inne podmioty prowadzące działania o charakterze profilaktycznym na rzecz mieszkańców Gminy Radziejowice.

Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i

finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”. Wykorzystano również publikację Krajowego Biura ds. Zapobiegania Narkomanii pn. „Zasady tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii”. Realizując zadania z zakresu Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, każdorazowo należy kierować się priorytetowymi wartościami, którymi są życie i bezpieczeństwo człowieka. We wszystkich podejmowanych działaniach profilaktycznych, w tym również w stanie zagrożenia epidemicznego, powinno się dążyć do ograniczenia negatywnych konsekwencji społecznych wynikających z używania alkoholu, w szczególności szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego spotęgowanych izolacją całych rodzin, w których występuje problem alkoholowy i przemoc.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Ustawy:

1. ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (U. z 2019 poz. 2277),
2. ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.),
3. ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218),
4. ustawa z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 183).

Programy regionalne:

1. Strategia Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2021-2030
(Uchwała Nr 218/14.Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 3 listopada 2014r.)

Programy gminne:

1. Uchwała Nr IX/37/2015 Rady Gminy Radziejowice z dnia 12.05.2015r. w sprawie uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radziejowice na lata 2015-2022.

III. DIAGNOZA

Poniżej zamieszczono najważniejsze ustalenia diagnozy wraz z wnioskami i rekomendacjami, które służą sformułowaniu Programu Profilaktyki. Na podstawie badań

przeprowadzonych w poprzednich latach wśród uczniów Szkół Podstawowych na terenie Gminy, wskazać można następujące wnioski w obszarze lokalnej diagnozy problemów alkoholowych i innych zagrożeń społecznych.

Choć badania z ostatnich lat wskazują na to, iż napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 80 % uczniów w wieku 15-16 lat i 92,8% uczniów w wieku 17-18 lat. W ciągu 30 dni przed badaniem w młodszej grupie wiekowej alkohol spożywało 46,7% , a w starszej grupie aż 76,1%. Najpopularniejszym alkoholem wśród młodzieży jest piwo. Potwierdza się więc teza o wysokim odsetku zachowań ryzykownych wśród młodzieży. Co gorsza picie młodzieży przestaje być sporadycznym wyskokiem, a staje się obyczajem. Najczęściej spożywanym przez młodzież napojem alkoholowym jest piwo. Młodzież jest przekonana, że piwo nie jest tak szkodliwe jak wódka. Spożywanie tego trunku może wynikać z jego większej dostępności, niższej ceny.

Picie napojów alkoholowych (odsetek badanych)

Wiek badanych		2003	2007	2011	2015	2019
15-16 latkowie	Pili kiedykolwiek w życiu	92,5	90,2	87,3	83,8	80,0
	Pili 30 dni przed badaniem	65,8	57,3	57,6	48,6	46,7
	Pili kiedykolwiek w życiu	96,7	94,8	95,2	95,8	92,8
	Pili 30 dni przed badaniem	78,9	79,5	80,4	82,3	76,1

Młodzież sięga po alkohol nie tylko po to, żeby się zabawić i rozerwać ale również traktują alkohol jako lekarstwo na swoje problemy. Takie podejście nie daje możliwości realnego zmierzenia się z problemami oraz ich rozwiązania. Stan upojenia alkoholowego powoduje, że młody człowiek ma poczucie, że problem zniknął, jednak w rzeczywistości został odsunięty w czasie.

Podobne motywy wymieniane są przy problemie narkotyków. Niepokojący jest fakt, że młodzież ma coraz łatwiejszy dostęp do środków odurzających, środki te są coraz tańsze

specjaliści w tym zakresie podkreślają, że czasem jest to koszt kilku złotych. GKRPA w ostatnich latach spotyka się z problemem uzależnień krzyżowych. Dostępne środki energetyzujące w legalnej sprzedaży wyuczają w młodym człowieku przyzwyczajenia do stosowania substancji wspomagających, które po latach spożywania przestają wystarczać młodemu człowiekowi, który mając doświadczenia nie pociągające za ich stosowanie konsekwencji zaczynają próbować mocniejszych substancji.

W 2019 roku zbadano również stosowanie przez młodzież e-papierosów, jest to bardzo niepokojące zjawisko.

Używanie e-papierosów

Wiek badanych		% przyznających się do palenia e-papierosa
15-16 lat	Palili kiedykolwiek w życiu	56,3
	Palili w czasie 30 dni przed badaniem	30,3
17-18 lat	Palili kiedykolwiek w życiu	64,8
	Palili w czasie 30 dni przed badaniem	36,5

W ostatnich latach pojawiają się nowe zagrożenia, którym ulega młodzież, związane z rozwojem technologii oraz dużą dostępnością do dóbr. Duży odsetek młodzieży zbyt długo pozostaje przy komputerze. Internet staje się sposobem na ucieczkę od problemów, zastępuje kontakty z żywym człowiekiem. Poczucie pozornej anonimowości jaką daje Internet oraz możliwość zbudowania swojej postaci w sposób jaki chcielibyśmy funkcjonować w rzeczywistości pogłębia uzależnienie od komputera oraz Internetu. Badania nt. spędzania czasu wolnego wykonano w szkołach podstawowych na terenie Gminy. Tylko 22% uczniów szkół podstawowych stwierdziło, że przed komputerem spędza mniej niż jedną godzinę, 66% stwierdziło, że dziennie przed komputerem spędza od 1 do 3 godzin. Istnieje też niewielki odsetek osób, które spędzają przed ekranem komputera ponad 3 godziny a nawet do 5 godzin. Jest to już sygnał ostrzegawczy, aby uświadomić dzieci i rodziców, że jest to zbyt wiele czasu.

Obecnie obowiązująca sytuacja epidemiologiczna zmusiła rząd do wprowadzenia systemu nauczania dzieci i młodzieży w trybie zdalnym. Nauka w tym systemie zobowiązuje

uczniów do uczestnictwa w zajęciach on-line, przez co spędzają oni przed komputerem jeszcze więcej czasu.

Wielu uczniów lubi spędzać aktywnie czas (na podwórku, na boisku, u kolegi/koleżanki). 25 % badanych uczniów wskazała oglądanie telewizji oraz granie przy komputerze jako ulubioną formę spędzania czasu.

Ograniczenia w kontaktach międzyludzkich spowodowanych zagrożeniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-COV-2 negatywnie wpływają na stabilność emocjonalną dzieci i młodzieży. Brak kontaktu z rówieśnikami, brak możliwości korzystania z dodatkowych aktywności powodują izolację i w końcu całkowite wyalienowanie. Wielu rodziców zgłasza problemy z trudnością w kontaktach z własnymi dziećmi. Dzieci nie chcą rozmawiać o swoich zmartwieniach i lękach. To niestety prowadzi do ich zamykania się we własnym świecie. Długotrwała izolacja zakłóci prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży co spowoduje brak umiejętności radzenia sobie z problemami otaczającego ich świata.

Warto podkreślić, że Gmina podejmuje różnorodne działania, aby skala negatywnych zjawisk ulegała zmniejszeniu. Należy też pamiętać, że w dzisiejszej dobie uzależnienie to nie tylko alkohol i narkotyki. Młodzież czerpie swoją wiedzę z Internetu, gdzie ludzie opisują swoje doświadczenia, jak i gdzie łatwo zdobyć substancje psychoaktywne – tak aby uniknąć kontroli rodziców czy środowiska.

Konieczne są systematyczne działania profilaktyczne w związku z przemocą w rodzinie, której najczęściej towarzyszy alkohol. W 2020 roku Zespół interdyscyplinarny prowadził postępowanie w 11 rodzinach, w sprawie 8 osób wpłynęły wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe. Zaznaczyć też należy, że wśród ofiar przemocy znajdowało się 3 dzieci, a w 2 rodzinach istnieje podejrzenie o stosowanie innych używek niż alkohol. Coraz częściej spotykamy się z uzależnieniami skrzyżowanymi tj. gdzie osoby trafiające do GKRPA jak również wobec których wszczęto procedurę NK. Nie tylko nadużywają alkoholu ale również, w grę wchodzi stosowanie narkotyków czy innych substancji odurzających.

IV. CELE PROGRAMU

W Gminie Radziejowice od wielu lat realizowane były działania w ramach corocznie uchwalanego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, których przedmiotem było rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii w Gminie Radziejowice. Celem głównym Programu na 2021 rok jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia

rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe mieszkające i przebywające na terenie Gminy Radziejowice. Cel główny osiągnięty zostanie dzięki realizacji 3 celów szczegółowych.

Cel Szczegółowy 1.

Wspieranie programów profilaktycznych i działań społeczności lokalnych na rzecz zapobiegania używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

Działania:

- wspieranie rozwoju programów profilaktycznych realizowanych w środowisku szkolnym i pozaszkolnym, w tym także w formie on-line.
- wspieranie realizacji programów profilaktycznych w zakresie organizowania czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz programów stanowiących alternatywę wobec używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- wspieranie realizacji programów profilaktyczno- edukacyjnych skierowanych do grup podwyższonego ryzyka,
- działania związane z zagospodarowaniem czasu wolnego dzieci i młodzieży stanowiących alternatywę wobec używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- organizowanie szkoleń i warsztatów w celu podniesienia kwalifikacji i umiejętności zawodowych osób realizujących zadania z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym także w formie on-line,
- wspieranie i promowanie działań propagujących abstynencki styl życia,
- wspieranie i propagowanie działań kulturalnych, sportowych integrujących różne środowiska oraz motywujących do działania ku osiągnięciu celu funkcjonowania bez wspomaganie środkami odurzającymi,
- wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.
- pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Wskaźniki

- liczba programów profilaktycznych.

Cel Szczegółowy 2.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym.

Działania:

- wspieranie gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w realizacji procedury „Niebieska Karta”,
- organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń dla przedstawicieli gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przedstawicieli innych grup zawodowych na temat form pomocy osobom uwięzonym w przemoc oraz współpracy służb w tym zakresie w tym także w formie on-line,
- wspieranie programów skierowanych do osób uwięzionych w przemoc w rodzinie.

Wskaźniki

- liczna „Niebieskich Kart”,
- liczba szkoleń przeprowadzonych dla przedstawicieli gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i członków Zespołu interdyscyplinarnego.

Cel Szczegółowy 3

Promocja i wsparcie działań prewencyjnych ograniczających możliwość rozpowszechniania niedozwolonych substancji oraz służących ujawnianiu czynów karalnych.

Działania:

- kampanie edukacyjne o charakterze profilaktycznym,
- informacja zewnętrzna w miejscach publicznych np. plakaty, tablice itp.
- eventy profilaktyczne,
- konkursy promujące dobre postawy dla mieszkańców oraz organizacji zajmujących się zagadnieniem profilaktyki uzależnień,
- zakup usług, narzędzi, wyposażenia oraz materiałów niezbędnych do realizacji działań profilaktycznych.

Wskaźniki

- liczba zrealizowanych kampanii informacyjno – promocyjnych,
- liczba zakupionych materiałów i urządzeń.

V. ADRESACI DZIAŁAŃ PROGRAMU

Program adresowany jest głównie do:

- a) mieszkańców Gminy Radziejowice,
- b) dzieci, młodzieży i ich rodzin,
- c) kadry pedagogicznej szkół, wychowawców przedszkoli, pedagogów oraz psychologów szkolnych,
- d) organizacji pozarządowych,
- e) lokalnych instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień,
- f) osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie oraz ich rodzin,
- g) pozostałej społeczności lokalnej.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy Radziejowice pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art. 182 ustawy). Dodatkowym źródłem finansowania mogą być fundusze strukturalne Unii Europejskiej i inne środki, pozyskiwane zarówno przez Gminę, jak też realizatorów i partnerów Programu.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

Program wskazuje kierunki działań oraz cele szczegółowe, jakie powinny być osiągnięte dla realizacji celu głównego, lecz bez udziału społecznego organizacji mających na co dzień do czynienia z problemem uzależnienia od alkoholu, środków odurzających i przemocą w rodzinie realizowane działania nie byłyby racjonalne i dostosowane do potrzeb. Z tego względu przewidziano, iż zaplanowane kierunki działań realizowane będą za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Jednostek Organizacyjnych Gminy Radziejowice m.in. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radziejowicach, Szkół i Przedszkoli z terenu Gminy Radziejowice, Policji, Gminnego Centrum Kultury – „Powozownia” w Radziejowicach, Gminnej Biblioteki Publicznej w Radziejowicach oraz Innych Podmiotów prowadzących działania o charakterze profilaktycznym na rzecz mieszkańców Gminy Radziejowice.

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowane są do osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i innych używek, ofiar i sprawców przemocy w rodzinie, w celu do zmotywowania ich do podjęcia leczenia i terapii poprzez:

- przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach występowania przemocy, popełniania wykroczeń i szkód pod wpływem alkoholu, nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek występujących w art.24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.,
- wzywanie na rozmowę osoby, co do których wpłynęło zgłoszenie w celu przeprowadzenia rozmowy motywującej do zmiany,
- monitorowanie dostępności leczenia odwykowego dla pacjentów uzależnionych od alkoholu i innych używek,
- zwiększenie dostępności i jakości pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem,
- monitorowanie dostępności do terapii dla osób uzależnionych,
- informowanie o możliwości podjęcia leczenia odwykowego i stosownej terapii,
- przygotowywanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym, obejmującej zlecenie przeprowadzenia wywiadu środowiskowego przez GOPS, powiadomienie Zespołu Interdyscyplinarnego, złożenie zawiadomienia do prokuratury lub policji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w związku z przemocą w rodzinie (dotyczy sprawców przemocy),
- złożenie wniosku o wszczęcie postępowania w przedmiocie orzeczenia obowiązku podjęcia leczenia odwykowego, w tym badania przez biegłego do spraw uzależnień do Sądu Rejonowego – właściwego na miejsce zamieszkania lub pobytu osoby, której dotyczy postępowanie (art. 26 ust 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi),
- monitorowanie realizacji postępowań sądowych w zakresie orzeczeń obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, współpraca z kuratorami sądowymi i GOPS,

- dokonywanie kontroli przez Gminną Komisję Problemów Alkoholowych punktów sprzedaży alkoholu zgodnie z art. 4¹, art. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości,
- prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych ze wskazaniem na ograniczenie przemocy w rodzinie,
- prowadzenie edukacji oraz działań wspierających dla osób pijących ryzykownie i w sposób szkodliwy,
- wspieranie i wdrażanie programów profilaktycznych korzystając z pomocy placówek oświatowo-kulturalnych,
- prowadzenie szkoleń z zakresu rozpoznawania wzorców spożywania alkoholu i wspieranie inicjatyw wobec osób pijących szkodliwie i ryzykownie,
- monitorowanie dostępności do terapii dla członków rodzin osób uzależnionych,
- wspieranie grup samopomocowych dla członków rodzin DDA, Al.-Anon,
- utworzenie i finansowanie punktu konsultacyjnego w ramach pomocy psychologicznej i prawnej,
- udział w krajowych i wojewódzkich kampaniach na rzecz rodziny i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- organizowanie szkoleń dla rodziców podnoszących kompetencje wychowawcze połączone z nauką rozpoznawania zagrożeń i faz uzależnienia oraz kształtowania postaw związanych ze spożywaniem alkoholu,
- zwiększanie ofert działań zmierzających do aktywizacji społecznej i zawodowej osób po zakończonym leczeniu odwykowym,
- finansowanie szkoleń i delegacji dla samorządowców i członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- współfinansowanie działań sportowych i rekreacyjnych realizowanych w ramach działań profilaktyki pierwszorzędowej na terenie gminy,
- współfinansowanie zajęć profilaktycznych realizowanych przez placówki oświatowe oraz Gminne Centrum Kultury,

- organizowanie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży alkoholu.

W celu zapewnienia wszelkich środków bezpieczeństwa zadania Gminnego Programu mogą być realizowane za pomocą zdalnych środków komunikacji.

Działania Jednostek Organizacyjnych Gminy Radziejowice oraz Innych Podmiotów prowadzących działania o charakterze profilaktycznym na rzecz mieszkańców Gminy Radziejowice skierowane są głównie do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych będących członkami rodzin zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i innych używek, mają na celu profilaktykę, prewencję i zapobieganie problemom społecznym spowodowanym uzależnieniami i przemocą w rodzinie.

Przewidziane działania mogą dotyczyć:

- organizacji zajęć kulturalnych i sportowych o charakterze profilaktycznym np. spektakli, zajęć sportowych, zajęć rozwijających umiejętności i kompetencje,
- prowadzenia warsztatów, szkoleń i pogadanek profilaktycznych np. radzenia sobie ze złością i agresją,
- realizacji warsztatów profilaktycznych dla dorosłych dla rodziców,
- szkolenia i warsztaty dla nauczycieli,
- innych programów profilaktycznych,
- organizacji konkursów związanych z profilaktyką,
- zakupu pomocy dydaktycznych niezbędnych do wyżej wymienionych zadań profilaktycznych,
- zakupu środków zwiększających bezpieczeństwo i pomagających w ujawnianiu sprawców incydentów karalnych.

VIII. REGULAMIN GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zadania Komisji

1. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanej dalej „Komisją” określa art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982r. z późn. zm. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi. W szczególności do zadań Komisji należy inicjowanie działań w zakresie określonym w art. 4¹ ust. 1 ustawy

oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

2. Komisja prowadzi działalność profilaktyczną, informacyjną oraz edukacyjną, zwracając szczególną uwagę na dzieci i młodzież, sprzedawców alkoholu oraz mieszkańców Gminy.

3. Komisja inicjuje i wspiera lokalne działania profilaktyczne zmierzające do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinach.

4. Komisja podejmuje interwencje i dokonuje kontroli w związku ze stwierdzeniem naruszenia przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym, nieletnim, pod zastaw lub na kredyt.

5. W skład zespołu kontrolującego wchodzi co najmniej 3 osoby z komisji. Z podejmowanych czynności kontrolnych sporządzany jest protokół pokontrolny.

6. GKRPA opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności z obowiązującym stanem prawnym.

7. Komisja podejmuje działania zmierzające do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu. Komisja może także kierować wnioski o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie leczenia odwykowego.

8. GKRPA współpracuje z policją, sądem, GOPS, szkołami, placówkami leczenia uzależnień, odwykowymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami zajmującymi się tematyką uzależnień.

Sprawy organizacyjne

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zostaje powołana przez Wójta zarządzeniem.
2. W skład komisji wchodzi Przewodniczący, Zastępca Przewodniczącego, Sekretarz oraz członkowie.
3. Pracami komisji kieruje Przewodniczący lub Zastępca Przewodniczącego podczas nieobecności Przewodniczącego.
4. W zakres kompetencji Przewodniczącego/ Zastępcy Przewodniczącego wchodzi:
 - Reprezentowanie Komisji,
 - Podpisywanie pism i dokumentów w sprawach wyższej rangi należących do zakresu działań Komisji,
 - Prowadzenie posiedzeń komisji,
 - Nadzorowanie prawidłowości sporządzania protokołów z posiedzeń Komisji oraz przeprowadzanych kontroli,

- Inne czynności zapewniające sprawne i zgodne z obowiązującymi przepisami działania GKRPA.
5. Do kompetencji Sekretarza należy:
 - Zawiadamianie członków komisji o terminie posiedzeń,
 - Przedkładanie członkom komisji dokumentów w toku prowadzonych działań,
 - Podpisywanie pism niższej rangi,
 - Protokołowanie posiedzeń komisji,
 - Zapewnienie obsługi administracyjnej i technicznej komisji,
 - Prowadzenie dokumentacji komisji, rejestrowanie wpływającej korespondencji o przekazywania jej do wglądu Przewodniczącej.
 6. Dokumentacja komisji przechowywana jest w Urzędzie Gminy.
 7. Posiedzenia komisji ustalane są na każdą ostatnią środę miesiąca, posiedzenie odbywają się poza godzinami pracy Urzędu Gminy. Przewodniczący lub jego Zastępca w razie konieczności może zmienić dzień posiedzenia lub zwołać posiedzenie w zależności od potrzeb. Przewodniczący lub Zastępca może zdecydować o zwołaniu obrad komisji z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość lub korespondencyjnie (zdalny tryb obradowania) z wykorzystaniem środków technicznych będących na wyposażeniu Komisji.
 8. W uzasadnionych przypadkach Przewodniczący komisji lub jego Zastępca może zaprosić na posiedzenie komisji osobę nie będącą członkiem komisji.
 9. Komisja jest obowiązana do przestrzegania ustawy o ochronie danych osobowych.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zgodnie z art. 4¹ ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa Rada Gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych.

Za wykonywanie zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz realizację Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie.

1. Za udział w posiedzeniu GKRPA członkowie otrzymują wynagrodzenie zgodnie z ustawą o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. 2020.2207 późn. zm.):

- 20% minimalnego wynagrodzenia dla Przewodniczącego Komisji/ Zastępcy Przewodniczącego,
 - 15% dla Sekretarza Komisji,
 - 12% dla Członka Komisji,
 - 4% dla członka zespołu za udział w kontroli placówek prowadzących obrót alkoholem dokonanej w ramach Zespołu Kontroli (za każdą placówkę).
2. Wynagrodzenie wypłacane jest miesięcznie zgodnie z wykazem obecności na posiedzeniu komisji. W przypadku nieobecności na posiedzeniu wynagrodzenie nie przysługuje z wyjątkiem - w przypadku uczestnictwa członków GKRPA przysługuje ½ miesięcznego wynagrodzenia dla osób pracujących w zespole ZI lub grupach roboczych.
 3. Członkowie Komisji potwierdzają swoją obecność na posiedzeniu własnoręcznym podpisem złożonym na liście obecności i zatwierdzonych przez Przewodniczącego komisji. Wynagrodzenie przysługuje, jeżeli członek komisji uczestniczył w całym posiedzeniu, co oznacza otwarcie posiedzenia aż do czasu jego zamknięcia przez Przewodniczącego. Listę członków uczestniczących w zdalnym trybie obradowania sporządza przewodniczący Komisji/Zastępca lub Sekretarz.
 4. Środki na wynagrodzenia członków komisji realizowane są ze środków budżetu Gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok**

Lp.	Główne kierunki działania	Formy realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialny
1.	2.	3.	4.	5.
I.	<p>Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków</p> <p>Cel:</p> <p>Zmniejszenie degradacji psychofizycznej osób uzależnionych</p>	Działalność punktu informacyjno- konsultacyjnego dla uzależnionych i współuzależnionych (alkohol, narkotyki, dopalacze) i osób doświadczających przemocy z możliwością wykorzystania elektronicznych środków komunikacji.	Piątek (godziny do wcześniejszego uzgodnienia z psychologiem)	Psycholog
		Praca GKRPA	na bieżąco	Wójt Gminy Przewodniczący GKRPA
		a)Nadzór nad realizacją Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii		
		b)Przyjmowanie wniosków dotyczących skierowania na leczenie odwykowe	na bieżąco	Przewodnicząca, Sekretarz GKRPA,
		c) Przeprowadzanie badań przez lekarza biegłego w przedmiocie uzależnienia i opinia psychologiczna, oraz koszty postępowania sądowego.	w zależności od potrzeb	Sekretarz GKRPA,
		d) kompleksowe opracowanie dokumentacji pacjenta obowiązującej przy kierowaniu wniosku do Sądu Rejonowego celem skierowania osoby uzależnionej od alkoholu na leczenie stacjonarne odwykowe	Zależnie od potrzeb	Sekretarz GKRPA, Przewodnicząca,
		e) uczestnictwo Wójta, Radnych, Przewodniczącego i członków Komisji w kursach i konferencjach w ramach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z możliwością wykorzystania elektronicznych środków komunikacji (szkolenia on-line).	Zależnie od potrzeb	Wójt Gminy

II.	<p>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.</p> <p>Cel:</p> <p>Łagodzenie dolegliwości i rozkładu życia rodzinnego spowodowanych nadużywaniem alkoholu przez członka rodziny</p>	1. Udzielanie informacji dotyczących choroby alkoholowej, możliwości leczenia oraz form przeciwdziałania przemocy w rodzinie	na bieżąco	Przewodniczący i Sekretarz GKRPA
		2. Działalność GKRPA i wydatki związane z wynagrodzeniami członków komisji i pełnomocnika, psycholog, Radca Prawny	cały rok	Wójt Gminy
		3. Prowadzenie badań środowiskowych lokalnych celem ustalenia diagnozy stanu problemów i zasobów alkoholowych	na bieżąco	Członkowie GKRPA
		4. Współpraca z GOPS celem udzielenia pomocy rodzinom z problemem alkoholowym	na bieżąco	Przewodnicząca, Sekretarz GKRPA, Pracownicy GOPS
		5. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym –udział w posiedzeniach zespołu i grup roboczych	na bieżąco – zgodnie z wezwaniem Przewodniczącego ZI	Przewodnicząca GKRPA, Pracownicy GOPS, członkowie zespołu interdyscyplinarnego
III.	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych oraz działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem</p>	Pomoc rodzinom, w których występuje problem alkoholowy. Narkotyki lub przemoc domowa – dofinansowanie wypoczynku z elementami profilaktycznymi np. na wniosek dyrektora, pedagoga szkolnego i innych.	na bieżąco	GKRPA, Szkoły, Powozownia, Inne
		Programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, rodziców, upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z używania środków psychoaktywnych	na bieżąco	Dyrektorzy i nauczyciele szkół z terenu gminy. GCK „Powozownia” Uprawnione osoby i instytucje
		Zakup pomocy do prowadzenia zajęć profilaktycznych.	cały rok	Szkoły, Przedszkola, Gminne Centrum Kultury „Powozownia”
		<p>Propagowanie zdrowego i aktywnego trybu życia w ramach sportu szkolnego i innych zajęć sportowych jako szerszych zajęć profilaktycznych, konkursy profilaktyczne;</p> <p>a) Organizacja i zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem</p>	cały rok	Dyrektorzy Szkół z terenu Gminy Radziejowice, Dyrektorzy Przedszkoli z terenu Gminy Radziejowice, Dyrektor Gminnego Centrum Kultury „Powozownia”, inne

	<p>alkoholowym, narkotykowym i przemocy domowej</p> <p>b) Współfinansowanie Turniejów sportowych jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu, promujących zdrowie i propagujących trzeźwe obyczaje.</p> <p>c) Współfinansowanie występów – warsztatów artystycznego o charakterze edukacyjno-profilaktycznym dla dzieci</p> <p>d) Działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem</p> <p>e) Organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, przeglądów, wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, rekreacyjno-sportowym, konkursów o charakterze profilaktycznym</p> <p>f) Działania o charakterze środowiskowym we współpracy z sołectwami (profilaktyka na wesoło)</p>	<p>cały rok</p> <p>styczeń, czerwiec-lipiec, grudzień</p> <p>styczeń-grudzień</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	<p>podmioty na zlecenie GKRPA</p>
--	--	---	-----------------------------------